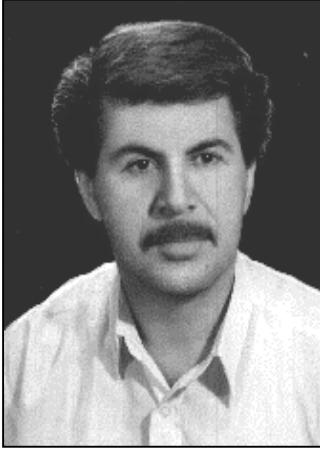

له ئیستبدادی تاکیزبیه وه بۆ "دیموکراسیه تی ئیستبداد"!

نهخشه ی سیاسی ئەمریکا و ئۆپوزیسیونی بۆرژوازی عیراقی بۆ بی ئیراده کردنی
جهماوه ری عیراق

محسن کریم

د وای روخانی رژیمیه عسو و دریزه کیشانی بۆشایی سیاسی و ئیداری و حکومه تی بۆ
ماوه ی مانگو نیویک، مه سه له ی دامه زرانندی حکومه تی عیراقی چ له روانگه ی هیزه
سیاسیه کۆمه لایه تییه کان و چ له روانگه ی جهماوه ری عیراقیه وه وه کو پیویستی
پاراستن و دریزه دان به ژیانن کۆمه لایه تی و مه ده نی یان، بووه ته مه سه له ی سیاسی ئەسلی له
عیراقدا.

ئەمریکا ئەیه وئ حکومه ت و ده سه لاتیکی سیاسی ده سه ته مۆکراو و وابه سه ته که پاریزه ری
به رزه وه ندی یه ستراتیژییه کانی بیت له عیراق و ناوچه که دا دابه زری نیئ. سیمای گشتی ئەم حکومه ته
له باری سیاسیه وه حکومه تیکی چه ند حیزبی پیک هاتوو له نوینه رانی سیاسی بۆرژوازی ده بیت،
که ده توانن نوینه رانی کۆنه په رستری تاقمی بۆرژوازی له بابه تی حیزب و ریکخواه ئیسلامیه کان
بگریته خۆی تا به ناسیۆنالیسته کانی عه ره ب و کورد و ده سه ته و گروپه شیوه لیبرال و دیموکرا ته

ته جره به دیده کانی ده سته ی ده زگای CIA و ئەشکالی دیکه ی له م بابه تانه ! له م حکومه ته دا جهماوه ری کریکار و زه حمه تکیشی عیراق و
ماف و ئازادیه کانیان ناو و نیشانیکی نابیت، چینی کریکار پیناسه ی چینایه تی لزه وت کراوه و پیناسه یه کی دیکه ی به به ردا کراوه و
دابه شکراوه بۆ چه ند قه بیله و قه وم و گروپی دینی و... تاد. حیزب و ریکخواه سیاسی و جهماوه ری و پیشه یی یه کانی کریکاران و تویره
که مه درامه ته کانی کۆمه لگای عیراق که نارخراو و سه رکو تکراد ده ی. دیموکراسی له سه ر شیوازی ئەمریکایی ئەمان ناگریته وه و ته نها بۆ
خۆی یه کانه! بۆ ئەوه ی ئەمریکا به م جو ره حکومه ته بگات سه ره تا وه کو هیزیکی داگریکه ر، پاش ئەوه ی به پی ی بریاری ۱۴۸۳،
ته ئیدی ئەنجومه نی ئاسایشی سه ر به نه ته وه یه کگرتوه کانی شی و هه رگرت بۆ کۆترو لکردنی ئیداره ی سیاسی و ئابووری عیراق،
ده یه وئ خۆی بنچینه سیاسی و یاسایی و ئیداری و ئەمنی و سه ربازیه کانی دابه زری نیئ و، به پی ی نهخشه یه کی زه مانه ت کراو له ناو ئەو
هیزانه ی ئۆپوزیسیونی بۆرژوازی عیراقی ده ست به سینه ی خۆیدا و له کۆنه به عسی و سه رۆک عه شیره ته کان و له ریزیک کادری
حکومه تییه ی په ره رده کراو و راهینراوی تازه دا حکومه تی جئ مه به سه تی پیک به ی نیئ. بۆ گه یشتن به م ئامانجه شیان، حاکی تازیه
ئەمریکی له عیراق، پۆل بریمه ر، دوو قۆناخی دیاری کردوه که قۆناغی یه که میان ماوه ی سالیک ده خایه نی و راسته وخۆ ئیداره ی
سیاسی عیراق له ده سته ی هیزه کانی ئەمریکا و به ریتانیادا ده بیت و ئۆپوزیسیۆن ده وری راویژکار و پیشخزمه تی ده بینو، قۆناغی
دووه میش که ره نگه سالیک بخایه نیئ، حکومه تیکی کاتی له هیزو لایه ن و شه خسیاته عیراقیه کانی خزمه تکاری خۆی پیک ده هی نیئ تا
کاتی ئەنجامدانی هه لبژاردن و پیک هی نانی حکومه تی جیگرو هه میشه یی زه مانه تکراری ئەمریکا له عیراقدا.

هاوشانی دوورخسته وه ی چینی کریکار و جهماوه ری زه حمه تکیش له گیرانی هیچ ده وریکی سیاسی له نهخشه ی سیاسی عیراقدا،
ژیره ده سه ته یی و بی به شی و چه وسانه وه ی ئابووری ته واوکه ری ئەم سیناریۆ سیاسی یه ئەمریکا ده بیت له عیراقدا، واته دریزه دان به
هه مان واقعه تی سیاسی و ئابووری پیشوو، به لām ئەمجاره یان له ژیر خیمه ی دیموکراسی ئەمریکی و به پی ی بنه ماکانی ئابووری
بازاری نازاد! "کریکاری خامۆش و کاری هه رزان" پلاتفۆرمی سیاسی و ئابووری ئەمریکایه بۆ چینی کریکار له عیراقدا.

هیزو لایه نه دینی و قه ومی یه ته قلیدییه کان و ده سه ته و گروپه قه ومی_شیوه لیبرال و دیموکرا ته تازه چه که ره کردوه کانی شی
پلاتفۆرمیکی سیاسی و ئابووری جیاواز له وه ی ئەمریکایان نی یه، غه یری ئەوه ی که ئە یانه وئ له جیاتن ئەمریکا خۆیان ئەم رۆله و ئەم
ئەره که جئ به جئ بکه ن له گه ل دابینکردنی به رزه وه ندیه سیاسی و ئابووریه کانی ئەمریکادا. ئۆپوزیسیۆنی بۆرژوازی ده یه وئ که ئەمریکا
وه کو هیزیکی "رزگارکه ر" حکومه ت و ده سه لاتی سیاسی عیراق ته سلیمی ئەوان بکات و ئەوانیش له پاداشتی ئەو کاره یدا هه تا هه تابه
سوپاسگوزار و خزمه تکاری ئەمریکا بن و به رزه وه ندیه کانی له عیراقدا به چاوان بیاریزن! بۆله و گازه ندشه شیان له بریاری ۱۴۸۳ ی

ئەنجومەنى ئاسايش و لە بريارو ھەنگاوەکانى بريەمەر، بەھوى كە دەورى ئەمريكاو بەريتانيا لە رزگارکەرەو دەگۆریت بۆ داگیرکەر و بەپى بەلینەکانى خۇيان كە دابويان بە ئۆپۆزىسيۆن ناچولینەو، لەبەرئەوھە كە ئەمريكاو بەريتانيا وەكو خزمەتكارى دلسۆز متمانەيان پى ناكەن و ئەو جيگا و ريگا سياسیەيان لە کيس ئەچیت كە ئەنويست بەھوى پشتیوانى ئەمريكاو بەريتانياو بەسەر جەماوەر عیراقیدا بیسەپینن. بە كورتى جیاوازی نیوان ئەمريكاو بەريتانيا لەگەڵ ئۆپۆزىسيۆنى بۆرژوايى عیراقیدا لەسەر نیسبەتى بەشە لە سياسەت و ئابوورى عیراقدا. دەنا ھەردوولایان لەسەر ئەفى کردنەو بەیخ دانەنان بۆ ماف و خواست و ئازادىیە سياسى و مەدەنى و ئابوورىیە بنەرەتیهکانى خەلك و بۆ یەكسانى كۆمەلایەتى و خۆشگوزەرانى ئابوورى خەلك و لەسەر دوورخستنەوھى جەماوەرى خەلك لەبەریوھەردى كاروبارى سياسى و ئابوورى و كۆمەلایەتى یاندا، كۆكن!

چ ئەمريكاو چ ھیزەکانى ئۆپۆزىسيۆنى بۆرژوايى عیراقى بە مەوقعیەتیكى لەرزۆكتەرەو، لە ئیستاو لەسەرنەماى بى بەشكردى جەماوەرى كریكارو زەحمەتكیش ھەنگا و دەنن بۆ دیاریکردنى ئایندەى سياسى دەسلات. ئەمريكا بەھیزی چەك عیراقى داگیر کردو و بوته ھیزی ئەسلى دیاریکەرى نەخشەى سياسى عیراق. زۆربەى ھەرە زۆرى ھیزەکانى ئۆپۆزىسيۆنى بۆرژوايى بەوانەشەو كە پایەگای سياسى رژیمی ئیسلامى ئیران لە عیراقدا، خۇيان خزانڈوتە چوارچيوى نەخشەى سياسى ئەمريكاو، بە رەچاوكردنى توانای مانۆرى ھەریەكەیان بۆ وەرگرتنى بەشى زیاتر لە ئەمريكا لە ئایندەى دەسلاتی سياسیدا بەھوى ئەوئیمكاناتەو كە لە ئاکامى پەيوەندىیە ئیقلیمی یەکان یان بەھوى میراتى سياسى و فەرھەنگى كۆنەپەرستانەى دینی و قەومى بەسەو لە دەستیاندایەو زەمینەى كارى ئەوانى فەراھەمتر کردو و! بەم شیوہیە ئەمريكاو ئۆپۆزىسيۆنى بۆرژوايى لە پيشدا مەوقعیەتى سياسى خۇيان بەسەر جەماوەرى عیراقدا دەسەپینن، كە ئەك لە ریگای شۆرش و ھەستانى جەماوەرى و كارى سياسى ریکخراوەو رژیمی بەعسیان رووخاندیبت، بەلكو لە ئاکامى شەرىكى درندانەو بەبى ھیچ دەورو نەخشىكى ئەوان و بگرە ھاوشانى بۆمباران و گەمارۆدان و كوشتارى ئەوان ئەم كارە بە ئاکام گەیشتو، وە ئیستاش نائەمنى و بیکارى و نەبوونی سەرچاوەکانى بژیوى پیداوپیستیهکانى ژيان ھەرەشەى تیاچوونیان لى دەكات و، لە ھەلومەرجىكى ئاوادا كە جەماوەرى كریكارو زەحمەتكیشى عیراق ھەموو بیرو ھۆشیان لای ئەوھە رۆژىكى دیکە لە ژيانیان تىپەرىنن، ئەوان (ئەمريكاو ئۆپۆزىسيۆنى بۆرژوايى) لەسەروو ئەو خەلكەو ھكومت و ئیدارەى سياسى كاتى دروست ئەكەن. ئەمريكاو ئۆپۆزىسيۆنى بۆرژوايى تەئیدكراوى ئەمريكا دواى ئەوھى كە دەسلاتی خۇيان دامەزراندو بەتەواوى زەمینەى جىبەجىبوونى بەرژەوئەندیهکانى ئەمريكاو بۆرژوايى عیراقیان فەراھەم کرد، ئەوسا جەماوەرى عیراق دەبەنە بەردەم سندوقەکانى ھەلبژاردن بۆ ئەوھى كە دەنگ بەوان بەدەن و شەریعت بەدەن بە دەسلاتەكەیان و بە خەلكى دنياش رابگەيەنن كە لە پرۆسەيەكى سياسى دیموکراتیانەى كەم وینەدا دواى ۳۵ سال لە دىكتاتۆریەت جەماوەرى عیراق دەنگى بەنوینەرانى خۆى داو ھكومتى خۆى دامەزراند!

چ پروپاگەندەيەكى ساختەكارانەيە! ۲۴ ملیۆن ئینسانى عیراقى دواى ۳۵ سال سەركوتى وەحشیانەى رژیمی بەعس، دواى نزیكەى ۱۳ سال گەمارۆى ئابوورى و برسیركردن و ھەلئەكاندى بنەماكانى كۆمەلگا، دواى ئەسیركردنى یەك مانگەى ئەو خەلكەو راگرتنیان لەژیر بۆمباران و كوشتارى ھەزاران و برینداركردنى دەیان ھەزاریان، دواى ئەوھى ئەو خەلكە چاویان بەسەر تانك و ھیزی سەربازى ئەمريكاو ھیزەکانى بۆرژوايى عیراقى خزمەتكارى ئەمريكاو کردو، ئەوانیش بە ھیزی چەك و بە پارەو پول و سامانى زۆرو زەوەندیان كە لە دەزگاكانى موخابەراتى ئەمريكى و بەريتانى و ولاتانى دەوروبەرى عیراق و یان لە زەوتكردنى پارووى دەمى خەلكەو بەدەستیان ھیناوە كەوتنە كۆكردنەوھى ھیز بۆ خۇيان، و دواى ئەوھى نزیكەى دوو مانگ كۆمەلگایەكى ۲۴ ملیۆنیان لە ھەموو بنەماو پیویستیهکانى كۆمەلگای ھاوچەرخ بىبەش کردو و موحتاجى ھەموو شتیکیان کردوون، دواى ئەوھى كەنالهكانى راگەیاندىن مىكروفونیان خستە بەردەم ھەرچى سەروك قەبیلەو عەشیرەت و پیاوماقول و ئەعیانى قەوم و كویخا و مەلاو جبە لەبەر و عەمامە بەسەر ھەيو و ھەكو نوینەران و قسەكەران و سەركردەكانى داھاووى خەلكى عیراق ناساندنیان، پاش ئەوھى كۆمەلگای عیراقیان و ھەكو كۆمەلگای قەبیلەو عەشیرەتەكان نیشاندا، و... ئینجا بەناوى كاتى یەو ھكومتى خۇيانیان بەسەردا دەسەپینن تاداوتر ھكومتى ھەمیشەيى خۇيانیان لە ھەلبژاردنیكدا كە بردنەوھەكەیان بۆ خۇيان پيشتر داين کردو، بەسەردا بسەپینن!

لەم تەرح و نەخشەيەى ئەمريكاو بالە رەنگاوەرەنگەکانى بۆرژوايى عیراقیدا جەماوەرى خەلكى عیراق فرسەتى ئەوھیان نییە كە ھەناسەيەكى ئاسودەيى بەدەن و ترسى نان و نەخۆشى و فەوزای ئەمنى و خویندى مئالەكانیان نەبیت و ئەوسا بەرنامەى سياسى

ئەحزاب و لایەنە سیاسییەکانیان بە تیرۆتەسەلی خرابیتە بەردەست و پێی ئاشنا بووبن و ھەلبژاردنی سیاسی خۆیان کردبیت و ئەوسا بچنە پای سندوقەکانی دەنگدان بۆ بریاردان لەسەر شیوازی دەسەڵات و ئەو حکومەتە ی کە بریارە کاروباری سیاسی و ئیداری و ئابووری و کۆمەڵایەتیان بەریوە بەریت.

بۆ پیش گرتن بەم سیناریۆ رەشە ی کە درێژدانی بە ۳۵ سال لە سەرکوت و بی بەشکردنی جەماوەری عێراق لە بەریوەبردنی کاروباری سیاسی خۆیاندا، ئەمجارەیان لە لایەن دیپلۆمات و کارمەندەکانی دەزگای موخابەرات و جەنرالە خانەنشین و لەسەرکارەکانی پینتاگۆن و چەند حیزبێکی بۆرژوازی عێراقی دەستەمۆکراوی خۆیەو، ریگایەکی دیکە ھەیە. ئەویش ئەوھێ کە ئیدارە ی سیاسی عێراق بۆ ماوھێکی دیاریکراو، بۆ نمونە ۶ مانگ، لە لایەن نەتەوہ یەگرتوہکانەوہ بەریوە بەریت و لەو ماوھێدا سەرباری داہینکردنی پیداوہستیەکانی بژووی و خزمەتگوزاری یە سەرەکیەکانی خەلکی عێراق و داہین کردنی ئاسایش و کۆتایی ھینان بە فەوزای ئەمنی و دیاردە ی میلیشیایی، ئازادی یە مەدەنیەکان و ئازادی سیاسی بی قەیدوشەرت و ئازادی ھەلسورانی سیاسی و ھەلومەرجی یەکسان بۆ ھەلسورانی سیاسی سەرجم ھیزو لایەنە سیاسیەکانی عێراق داہین بکریت بۆ ئەوہی فرسەت بۆ جەماوەری عێراق برەخسیت کە بە سیاسەت و بەرنامە ی سیاسی و کۆمەڵایەتی ئەحزاب ئاشنا بن و بتوانن ئینتخابی سیاسی خۆیان بکەن و پاشان لە ھەلبژاردنیکی گشتی و سەراسەریدا بە پێی دەنگدانیککی ھوشیارانە بۆ بەرنامە ی سیاسی ئەحزاب، حکومەتی دلخوازی خۆیان ھەلبژیرن.

تیبینی کوردستان نیت:

ئەم نووسینە بیر و بۆ جونی خواوہنە کە یەتی، کوردستان نیت لە ئارەوێ کە کە ی بەرپر سيار نییە.